

Terneuzen

Het water kent zelden rust

15 januari 2011

Dit keer was het echt niet zo dat het aanbod aan georganiseerde wandelingen beperkt was. In tegendeel. Maar vooral vanuit het zuiden van onze provincie klonk er nogal wat gealarmeerd geroep. Er dreigden overstromingen! De rubber laarzen van de provinciegouverneur stonden waarschijnlijk al klaar in het halletje van zijn residentie. Zodat hij zich onverwijd ter plaatse kon begeven, mocht de nood werkelijk aan de man komen. Om met een ernstig gezicht de klachten van de getroffen burgers te aanhoren. Een beetje exposure en wat human interest bij deze hoofdzakelijk decoratieve functie is altijd meegenomen. Brandweer en Civiele Bescherming pompten om niet te verzuipen en ze hielden de zandzakjes gevuld en de maatstok bij de hand. Deze laatste om voortdurend het steeds wassende water te peilen. Het leek me dus niet echt aangewezen om die mensen nog wat voor de voeten te gaan lopen. Ook al omdat ik geen rubber laarzen heb. Dus dacht ik: „Ach, laat ik maar naar een streek gaan waar ze nog meer water hebben maar waar men dat beter weet te beheersen“. En zo werd het Zeeland. Terneuzen, zoals de titel reeds ver raadde.

Inderdaad is er daar aan water geen tekort. Het land is immers uit de vloeibare klauwen van dat element getrokken. Veroverd, kan men zonder overdrijven zeggen. Geen wonder dus dat het devies van Zeeland „Luctor et emergo“ is. „Ik worstel en kom boven“. Voorwaar, er zijn kenspreuken die veel holler en minder toepasselijk klinken. De eerste keer dat ik dat Latijn las, was op een schildje van het uniform dat een soldaat droeg. Tijdens de overtocht op de veerpont van Perkpolder naar Kruiningen. Ik dacht toen dat het iets militair moest zijn. Mijn kennis van het Frans was wel nog redelijk embryonaal maar „luctor“ daar kon ik toch „lutter“ uit rapen. En wat is de belangrijkste reden van bestaan van een soldaat anders dan te vechten? En die „emergo“, dacht ik, zou wel een of andere eenheid zijn in het militaire jargon. Ik weet ondertussen wel beter.

Goed, Terneuzen zou het worden. Voor de 13^e Winter Neuzentocht. Vermits ik zelf een flinke gevel aan mijn huis heb, leek het me dat ik wel enigszins aan het gegeven kon bijdragen.

Zij die dolen, groeten u

Alweer had ik het verzuimd om eerst eens op de website van de organisatoren, de W. S. V. Zelden Rust, te kijken voordat ik vertrok. En, zowaar, het bleek nog eens dat het begin van de wandeltocht helemaal niet op het adres was wat in Marching was afgedrukt. Het kan ook moeilijk anders wanneer je zo'n onrustige naam hebt, dan staat er niets vast. Al heb ik achteraf dan gezien dat „Zeldenrust“ een wijk is in Terneuzen! Dus dáár heeft wandel-Abraham de mosterd vandaan.

Het kostte me nogal wat zoeken voordat ik op de juiste plaats geraakte. Daarbij een weinig geholpen door de spaarzaam aangebrachte „marspijlen“. Voor wie er niet mee bekend is: het zijn pijlen die door de organisatoren opgehangen worden om het gemotoriseerde verkeer naar het beginpunt van de wandeling te loodsen. Gewoonlijk worden ze aangebracht langs de invalswegen van een stad of dorp. Evenwel zijn die pijlen purper van kleur en bij de oranje straatverlichting die men tegenwoordig alom vindt, wordt dat een onduidelijk grijs. Hetgeen de zichtbaarheid van die aanduidingen in het reeds drukke straatbeeld niet dient.

De enige ware en juiste bestemming van deze kleine odyssee bleek tenslotte een groot complex te zijn. De SGG De Rede aan de Oude Vaart, heb ik later geleerd. Waarbij ik geen idee heb waar die „SGG“ voor staat. Parkeergelegenheid was er in ruime mate. Tenminste toch nog op het vroege uur waarop ik arriveerde. Al had ik dan de eerste keer het pijltje naar die parkeerplaats gemist. Dat kwam doordat het aan de verkeerde kant van de paal hing en ik het maar zag bij het terugrijden. Toen ik me even later op weg begaf om de wandeling rond te maken, waren twee heren doende om dat euvel ook uit te vlakken. Al kwam degene die het bordje moest ophangen blijkbaar wel een hand te kort. Dat kon hij waarschijnlijk niet lenen van zijn gezelschap want die moest het verkeer in de gaten houden zodat ze tijdig weg konden springen bij acuut optredend lijfsgevaar.

Ter Nose

Terneuzen (ter plaatse ook wel kortweg Neuzen genoemd) is een stad in de gelijknamige gemeente, waarvan het de hoofdplaats is. Terneuzen heeft lang moeten wachten om stadsrechten te krijgen. Het is er niet meer aan te zien want ondertussen is de plaats wel ongeveer het centrum van Zeeuws-Vlaanderen.

De stad heette in de twaalfde eeuw Ter Nose en pas in 1325 komt ze voor het eerst in de archieven voor. Destijds lag Terneuzen aan een vaart die in verbinding stond met Gent. Een voorloper, wellicht, van wat nu het kanaal Gent-Terneuzen is. Het is daar dus al lang een havenstad maar toch is het pas in 1460 dat de haven van Terneuzen in de geschriften opduikt. Die haven uit lang vervlogen tijden lag waar nu de Markt ligt. Er werden daar toen goederen overgeslagen om per trekschuit richting Gent te worden vervoerd.

Ik herinner me nog iets van de aardrijkskundeles in de lagere school toen het ging over de Schelde en het kanaal van Gent naar Terneuzen. Dat komt vooral door het vreemde gedrag wat de meester toen tentoonspreidde. En een naam. De Schelde was uitvoerig aan bod gekomen. Die rivier vormde immers een stukje grens van ons dorp en iemand van de leerlingen woonde zelfs daar. Dus werd dat extra onder de aandacht gebracht. Maar waar we niet op gerekend hadden tijdens die toch wat stoffige lessen aardrijkskunde, was de naam die de Schelde scheen te krijgen wanneer ze zo breed en zout werd dat het niet duidelijk meer was wat rivier en wat zee was. De Hont of Westerschelde. Hont? Natuurlijk verstonden wij allemaal „hond“ want dat was het enige wat we kenden. Dat gaf dus nogal wat aanleiding tot gegniffel en geproest. Verder had de meester het ook over een kanaal dat begon in Gent en dat bij een zekere stad uitkwam in die Hont of Westerschelde. Of er iemand de naam van die stad kende? Waarop een nadrukkelijke stilte over de hoofden nederdaalde. Het viel ons wel op dat de meester nogal komiek aan zijn neus stond te trekken. Hetgeen als hint was bedoeld. Wisten wij veel. Totdat de naam „Terneuzen“ viel, toen viel ook onze frank. De meester moest het wel zelf voorzeggende, anders waren we er nooit uitgekomen. Zo zie je dat aanschouwelijk onderwijs resultaten oplevert die een leven lang meegaan.

Over spoken gesproken

Het voorgaande kan wellicht een wat flauw verhaaltje zijn, er is echter ook een zeer sterk verhaal dat in verband wordt gebracht met Terneuzen. Noch min noch meer een spookverhaal. Dus demp het licht, stook de haard even extra op en luister! Of liever: lees!

Er was eens een zekere zeekapitein die Willem van der Decken heette. Hij was de eigenaar van een schip. Hij woonde in Terneuzen en stond bekend als een moedig man. Maar op één van zijn zeereizen, zo rond het jaar 1676, is hij spoorloos verdwenen.

Kapitein Van der Decken was ten tijde van zijn verdwijning op weg naar Indië toen het schip bij Kaap de Goede Hoop plotseling overvallen werd door een hevige storm. De stuurman zag het niet goed zitten onder die omstandigheden nog verder te zeilen en hij was zo vermetel dat als advies aan de kapitein te geven. In plaats van zijn verstand te gebruiken ontstak die echter in een vlamme colère. Hij gooide de stuurman overboord en hij slingerde zijn Bijbel (die elke kapitein altijd bij zich had) er achteraan. Hij greep de spaken van het stuurrad en riep: “Al zou God mij laten zeilen tot aan de jongste dag, de Kaap zal ik

ronden!“ Hola! Zoiets deed je vroeger niet ongestraft. Niet zodra had hij dit gezegd of er viel een doodse stilte. De storm ging liggen en de golven bedaarden. Het is duidelijk dat een goddelijk ingrijpen dan niet veraf is. Uit het niets klonk een stem die sprak: „Willem van der Decken, van nu af aan zult gij uw schip zeilen tot aan de jongste dag!“ Het schip werd op slag zwart met bloedrode zeilen. Alle mannen aan boord stierven één na één. Enkel kapitein Van der Decken bleef achter om over de zeven zeeën rond te zwalken. Bij noodweer rond de Kaap meenden zeelieden soms een schim te zien van het spookschip met kapitein Van der Decken verbeterd aan het stuurrad.

Gaat er iemand een lichtje op bij dit verhaal? Ja toch? Wie heeft er immers nog niet gehoord van „De Vliegende Hollander“! Zelfs Richard Wagner had dat want hij heeft er een muziekdrama rond geborduurd. Hij moet het verhaal gehoord hebben toen hij in 1831 een reis ondernam over de Schelde naar Antwerpen. In de buurt van Terneuzen zou één van de zeelui het verhaal over kapitein Van der Decken hebben verteld. Et voilà, stof genoeg om er een muzikaal drama uit te puren.

Overigens wordt het verhaal in ontelbaar vele versies verteld. Er is niet enkel de opera van Wagner maar er zijn ook boeken en korte verhalen over geschreven, strips over getekend en films over gemaakt. Zo nu en dan wordt de Vliegende Hollander zelfs nog eens gezien! Bijvoorbeeld tijdens de Tweede Wereldoorlog door de bemanning van een U-boot. Maar misschien hadden die wel teveel naar de producten van Wagner geluisterd. Dat leidt onvermijdelijk tot hallucineren.

Otheen en ‘t ander

Het was bepaald niet voor het eerst dat ik een wandeling in en om Terneuzen deed. Dus veel van de deugden van deze wandeling zoals de aankondiging in Marching beloofde, kwamen me zeer bekend voor. Eén van de zaken die ik me nog goed herinnerde was de Otheense kreek. Die stond dit keer ook op het menu. Weliswaar naderde ik die kreek dit keer van het andere uiteinde maar dat maakte verder niet zo veel uit: het is een enorme plas water! Wanneer je er langs wandelt lijkt het wel alsof er nooit een einde zal aan komen. Telkens het watervlak zich aandient met iets wat er als een einde uitziet, blijkt het even later gewoon een bocht te zijn. Waar achter weer zo’n niet te overziene watervlakte zich uitstrekt.

De Otheense kreek, iets na dageraad

De Otheensche kreek is ooit begonnen als de Notense Geul. Hetgeen een uitloop was van de Honte. Dus kwam er oorspronkelijk nogal wat zout water in die kreek terecht. Maar door de jaren heen is het water steeds zoeter geworden. Zoals het er nu voorstaat is het zelfs een niet onaanzienlijk voorraadbekken voor zoet water. De kreek beslaat een oppervlakte van ongeveer 100 hectare. Ze is gemiddeld drie meter diep, met hier en daar een put van wel zes meter. Nog niet zo lang geleden heeft de kreek van de provincie Zeeland de kwalificatie van zwemwater gekregen. Dit houdt in dat nergens nog vervuild water in de kreek mag geloosd worden. Dat streven naar volkomen maagdelijkheid zou al in 2009 moeten afgerond zijn. De kreek is ook uitstekend geschikt om er te kanoën. Evenals de zijwatertjes ervan. Nu de kreek zwemwater is geworden, is er meer controle op de kwaliteit van het water en die gaat er zodoende stelselmatig op vooruit. De visjes zijn daar ook zeer mee ingenomen en daardoor is de kreek ook geschikt als viswater. Het schaap met vijf poten.

Op het bordje staat dat er binnen de omheining niet mag gezwommen worden. Iets waar de twee, links en rechts ervan zich weinig zullen aantrekken waarschijnlijk.

De Otheensche kreek wordt in tweeën gedeeld door de Kraagbrug en het traject van de wandeling was zo uitgetekend dat ik die brug inderdaad ook overstak. Waarna een stuk over streng rechtlijnige landwegen voerde om op de andere oever van de kreek uit te komen. Er is aan die kant nogal wat nieuwbouw te merken en het pad langs de kreek ziet er ook stralend nieuw uit. Op beide oevers zijn ook allerlei marteltuigen te vinden die dienen als wat hier te lande bekend stond als een „fitometer“. Waarbij je geacht wordt allerlei toeren uit te halen met die toestellen om de lichamelijke conditie naar steeds grotere hoogten op te vijzelen. In Vlaanderen zijn die fitometers ondertussen verworden tot schimmelige schimmen

van zichzelf. Hier in Zeeuws-Vlaanderen heeft men het anders gespeeld en zijn die toestellen gemaakt uit onverwoestbaar roestvrij staal. Of ze ook gebruikt worden, weet ik niet. Ik heb in elk geval niet de aandrang gevoeld.

Langs het zuidelijke gedeelte van de Otheensche kreek ben ik op deze wandeling niet gepasseerd. Wel op een eerdere. Dat deel van het water is omringd met een natuurgebied. De kreek dient ook als afwatering voor de er achterliggende gebieden. Het water komt van twee kanten de kreek in, vanuit Axel en vanuit Zaamslag. De noordzijde wordt aan twee zijden omgeven door uitlopers van de stad. Aan de oostzijde liggen de Othenepolder, het vroegere Othene of Noten, Rietlanden en de Kraaglanden. Ik zag onderweg ook dit keer de „Kraaghoeve“. Tussen de wijk Othenepolder en de wijk Serlippenspolder ligt een spuisluis die dient om water van de Otheensche Kreek te lozen op de Westerschelde. Tot de jaren zestig liep er een afwateringskanaal, westelijk door de Serlippenspolder en tussen de zeedijk en de Noordpolder naar Terneuzen. Zo werd het water dan op de Westerschelde geloosd. Vanwege de uitbreiding van Terneuzen werd dat kanaal echter grotendeels gedempt. Alleen het stuk in de wijk Noordpolder is bewaard gebleven. Aan de westzijde van de kreek liggen de wijken Serlippenspolder, Katspolder, Zeldenrust (zie je wel!) en De Kraag. Tussen de kreek en de laatstgenoemde wijken is een park ontstaan met aan het water veel riet en de mogelijkheid om te vissen of te zwemmen. Zwemmen mag overal behalve op plaatsen die met borden zijn aangegeven. Verder zijn er twee kleine jachthavens

De lege steigers van de jachthaven in de Katspolder

voor kleine pleziervaartuigjes. Een in de Serlippenspolder, die niet meer is dan een inhammetje en een aanlegsteigertje, en een in de Katspolder. Deze laatste haven is een heuse jachthaven waar ook de boten van de plaatselijke scouting liggen. Nu zijn alle steigers daar leeg, zoals ik kon constateren want ik ben er helemaal omheen gelopen..

Als een zee

Terneuzen bezoeken en de Westerschelde niet zien, het is zoiets als Lier bezoeken en de Zimmertoren niet zien. Al overkwam dat laatste me recentelijk nog, hier was er genoeg gelegenheid om de brede mond van Schelde te overschouwen. Het bleek zelfs dat de rust- en controlepost die we drie keer moesten aandoen erg dicht bij de Scheldeboulevard lag. Stappend door de straten daar overviel me een déjà vu gevoel. De namen van de straten... Celcius, Volta, Madame Curie en, jawel: Fahrenheitlaan! Het kan 35 jaar geleden zijn dat ik hier wel eens meer kwam. In één van de grote appartementsblokken daar woonde Arie de Putter. Een radioamateur. Vanuit die gemeenschappelijke interesse had ik hem ook leren kennen. De man was nagenoeg blind en zijn belangrijkste contact met de buitenwereld was zijn zend- ontvanger. Zijn appartement keek uit op de Put van Terneuzen en hij beluisterde constant het radioverkeer tussen de schepen. Die Put was een plaats waar de vaargeul van de Schelde extra diep was. Grote, zwaar beladen schepen voeren tot daar en op die plek werden dan goederen overgeslagen op kleinere schepen die natuurlijk ook een geringere diepgang hadden en die zo de vracht tot in Antwerpen konden vervoeren.

Arie zat vol met verhalen over de tijd dat hij als zelfstandig geluidstechnicus werkte. In een tijd toen toespraken van, bijvoorbeeld, politici live werden opgenomen op fonoplaten! Ik kon nog met zekerheid aanduiden in welk blok Arie toen thuis was maar het appartement zelf, dat zou ik niet meer weten. In hetzelfde gebouw, een paar verdiepingen hoger

Langsheen de Westerschelde. Overal staan hier de reusachtige appartementsblokken.

woonde nog een ander radioamateur. Piet Meertens. Een man die een legende geworden is onder de radioamateurs in Zeeuws-Vlaanderen.

De Westerschelde of De Honte is het estuarium van de Schelde dat ligt tussen het eiland Walcheren en Zuid-Beveland aan de noordzijde en Zeeuws-Vlaanderen aan de zuidzijde. In tegenstelling tot de Oosterschelde, de Grevelingen en het Haringvliet is deze niet afgesloten in het kader van de Deltawerken. De reden hiervoor is dat zo de haven van Antwerpen bereikbaar blijft.

De Westerschelde is dus de mon-

ding van de Schelde in de Noordzee. De naam „Westerschelde“ is eigenlijk voorbehouden voor het gedeelte van de rivier vanaf de Belgisch-Nederlandse grens tot aan de Noordzee. Het deel vanaf de grens via Antwerpen tot aan Gent wordt de Zeeschelde genoemd. Het zal duidelijk zijn dat men over water ook in Gent kan raken via het Zeekanaal Gent-Terneuzen. Het meest westelijke deel van de Westerschelde heeft twee hoofdvaarwaters naar de Noordzee. De Wielingen is het ruimst en wordt gebruikt door de scheepvaart naar de Zuidelijke Noordzee. De scheepvaart naar het noorden maakt gebruik van het Oostgat; een betrekkelijk smal vaarwater langs de zuidwestelijke kust van Walcheren. Het diepste punt van de Westerschelde ligt nabij Borssele, waar de zeearm een diepte bereikt van 67 meter onder normaal Amsterdams peil (NAP). Geen wonder dat dit tevens het diepste punt van het Nederlands continentaal plat is.

De Westerschelde is een relatief jonge zeearm. De oorspronkelijke loop van de rivier en de monding ervan was de Oosterschelde. Aan de kant van de Noordzee lag in de vroege Middeleeuwen slechts een kleinere zeearm of inham, die als Sincfal in de historische bronnen vermeld wordt. Verder oostwaarts, ter hoogte van het huidige Perkpolder, lag een veenriviertje, de Honte genaamd, dat oostwaarts naar de Schelde stroomde. Door stormvloed en deze zeearm en de veenrivier met elkaar in verbinding geraakt. Zo ontstond dan de Westerschelde als zeearm tussen de Schelde en de Noordzee. In de eeuwen daarop is deze zeearm steeds verder uitgesleten en breder geworden. Hetgeen, helaas, ook voor talloze overstromingen heeft gezorgd.

Een beetje geschiedenis

Er is op en rond dit deel van de Schelde nogal wat gevochten in de loop der tijden.

Nadat Antwerpen in 1585 gevallen was, werd het scheepvaartverkeer van en naar Antwerpen geblokkeerd door de Noordelijke Nederlanden. Een toestand die tot in 1792 bleef bestaan! In 1809 vielen de Britten Zeeland binnen. Dat staat te boek als de Walcherenexpeditie. Het doel van die Britse expeditie was het Franse eskader in Vlissingen te veroveren. Het plan was om daarmee niet te stoppen want daarnaast waren de Britten van plan om Antwerpen in te nemen. Het is echter niet zover gekomen.

Na de Belgische Opstand van 1830 liep de toegang tot de Antwerpse haven weer over, met Belgische ogen bekeken, buitenlands grondgebied. In het Verdrag van Londen van 1839, waarin Nederland de Belgische onafhankelijkheid erkende, werd daarom vastgelegd dat Nederland de vrije doorvaart diende te garanderen tussen de Noordzee en de haven van Antwerpen over de Westerschelde. Tussen Nederland en België bestaan sindsdien vrijingen over de kosten (en sinds de jaren zeventig van vorige eeuw ook over milieuas-

pecten) van het verdiepen en verbreden van de toegang tot de Antwerpse haven. Resulte- rend in eindeloos getouwtrek en waterverdragen die maar niet concreet worden.

In oktober en november 1944, aan het einde van de Tweede Wereldoorlog, werd er om de Westerschelde nog eens zwaar gevochten. Antwerpen was in september 1944 reeds door Britse troepen bevrijd waarbij het vrijwel onbeschadigd in handen van de geallieerden was gevallen. Maar de Westerschelde, en daarmee de toegang tot de haven, bleef in handen van de Duitsers. Na veel strijd kwam op 28 november 1944 het eerste geallieerde scheep- vaartkonvooi in Antwerpen aan.

De Westerschelde was en is echter niet alleen een belangrijke economische ader maar ze vormde een ook een natuurlijke hindernis die Zeeuws-Vlaanderen scheidde van de rest van Zeeland. Sinds 2003 is de Westerscheldetunnel evenwel geopend en is een vlotte ver- binding tot stand gekomen. Vóór die tijd waren er twee autoveerdiensten. Eentje tussen Kruiningen en Perkpolder en een ander tussen Vlissingen en Breskens.

Sightseeing

Het viel me ook dit keer weer op hoe groen de stad is. Met grote open ruimten en vooral ongelooflijk veel sportaccomodaties. Ik bemerkte niet enkel de obligate voetbalvelden en -veldjes, die waren er ook en in ruime mate, maar verder ook nog plaatsen voor allerlei an- dere balspelen. Rugby, honkbal, tennis... You name it. En talrijke plaatsen waar het kleinste grut ook aan zijn trekken kon komen. Met kleurrijk speelgoed dat kon beklommen

Beelden langs de Scheldeboulevard

worden of waar anderszins wat mee te on- dernemen was. En water, ja, dat kon niet missen. Overal stoot je wel op een gracht, een vijver of een grotere waterplas. Met de nodige bruggen en bruggetjes om zonder zwemmen aan de overkant te raken.

Hoewel het beloofd was, heb ik ook dit keer maar weinig te zien gekregen van de binnen- stad van Terneuzen. En dat vind ik wel spij- tig. Wat op mijn weg lag, was meestal slechts uit de verte zichtbaar. Het is niet dat er niets te zien zou zijn. In tegendeel!

Zo is er, bijvoorbeeld, het Oud Terneuzen. Een verzameling oude straatjes en huisjes in de binnenstad die gebouwd zijn op de oude 16^e-eeuwse vestingwerken.

De Scheldeboulevard vernoemde ik al. Die biedt uitzicht op de Westerschelde en het scheepvaartverkeer dat hier vlak langs de kust gaat. Het heet enkel in de zomer zo te zijn maar toch zag ik ook nu meerdere beel- den langs dit boulevard opgesteld staan.

De Willibrordustoren zag ik enkel maar van ver. Het is het restant van een neogotische katholieke kerk die in 1915 werd ingewijd en die in 1968 werd gesloopt. De vroegere pas- torie en de kloosterkapel zijn wel gebleven. Wat vroeger het schip van de kerk was, wordt nu aangegeven met rijen bomen.

Het was niet enkel voor mij persoonlijk dat Terneuzen een belang heeft gehad op gebied van communicatie. Die geschiedenis gaat al veel verder terug. Het oude stadhuis van Ter- neuzen staat aan de Noordstraat. Het is een gebouw met een toren. Nadat Terneuzen stadsrechten verkreeg is een woonhuis verbouwd om aan een nieuwe functie te kunnen voldoen. Voor de verbouwing werd onder meer bouw materiaal gebruikt dat afkomstig was

De toren van de voormalige Willibrorduskerk

van de ruïne van het kasteel van de ambachtsheer van Zaamslag. In 1647 volgde nog eens een ingrijpende verbouwing. De kelder werd ingericht als „*crymeneel ghevangenhuys*“. Het was bovendien de zetel van de „Vierschare“. Een rechtbank dus. Tijdens de Franse bezetting werd in 1807 de toren verlaagd om plaats te maken voor een semafoor voor marinecommunicatie. Die voorziening paste in de lijn tussen Antwerpen en Vlissingen. Want die semaforen moesten elkaar wel „zien“. In 1859 kreeg de toren het uiterlijk zoals hij nu nog heeft.

Geruis in de sluis

Bij mijn eerder genoemde bezoeken aan Arie de Putter overkwam het me geregeld dat ik in Terneuzen tegen een bijna vertikaal staand brugdek stond aan te kijken. Wat betekende dat er alweer een schip werd versast in één van de Zeesluizen die hier liggen. Het is immers niet minder dan een heel complex wat hier werd uitgebouwd. En nog bestaan er plannen om het geheel verder uit te breiden. De sluisen verlenen toegang

vanuit de Westerschelde tot het Kanaal Gent-Terneuzen en daarmee tot de haven van Gent. In de omgekeerde richting werkt het uiteraard ook.

Er zijn drie sluisen. De oudste heet de Middensluis. Die werd al in 1910 in gebruik genomen en ze heeft een lengte van 110 meter bij een breedte van 18 meter. In 1986 werd ze nog gerenoveerd.

Het kan je wel meer gebeuren dat je hier tegen zoiets staat aan te kijken. Er wordt een schip versluisd en de brug staat open om het door te laten.

Op het einde van de jaren '60 van vorige eeuw werden er omvangrijke werken uitgevoerd die in 1968 resulteerden in de opening van twee nieuwe sluisen, en wel: de Oostsluis of binnenvaartsluis, die een lengte heeft van 280 meter en een breedte van 23 meter. De tweede is de Westsluis of zeesluis. 290 meter lang en 40 meter breed. Ze is geschikt voor zeeschepen met een diepgang tot 12,5 meter en een laadvermogen van 83.000 ton. Niet bepaald kleine schuitjes naar mijn aanvoelen. Al is mijn kennis van marine zaken dan ui-

terst beperkt. Bij deze laatste sluis zijn ook nog eens voorzieningen aangebracht om te voorkomen dat zout water het kanaal binnendringt.

In december 2008 werd bekendgemaakt dat een nieuwe sluis voor schepen tot 100.000 ton zal worden gebouwd op het terrein ten oosten van de zeesluis. De reeds bestaande sluizen zullen daarbij gehandhaafd blijven.

En waar is al dat schutten nu wel goed voor? Wel, per jaar worden de sluizen gepasseerd door ongeveer 10.000 zeeschepen, ruim 50.000 binnenschepen, en een 3.000-tal pleziervaartuigen.

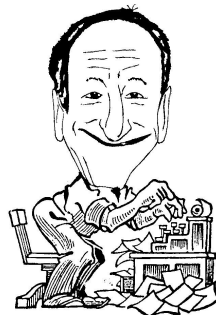
Ik zag verschillende malen een wegwijzer staan die verwees naar het „Portaal van Vlaanderen“. Iets wat me ten enen male onbekend was. Het blijkt dat daarmee het bezoekerscentrum bij de sluizen wordt aangeduid.

God zij geloofd

De stad telt (indien ik me niet vergis) niet minder dan 12 havens! En evenveel protestantse kerken. Bij slechts één katholieke kerk. En, niet te vergeten want ik ben er ook aan gepasseerd: een moskee. Een heel modern en nieuw ogend gebouw waarvan de windwijzer de halve maan draagt. Het is de Bilal-i Habesi moskee. De Heer is hier verkrijgbaar in vele kleuren en smaken. En zoals steeds heeft die het laatste woord. Ook in dezen.

De moskee

©2011 Michel Christiaens